

D ů v o d y:

Odvolací soud neposoudil věc správně po právní stránce. Žalovaná Veronika H-ová byla usnesením okresního soudu ze dne 26. října 1925 pro slabomyslnost částečně zbavena svéprávnosti, usnesení to bylo řádně uveřejněno. Žalobce, jenž bydlí, jako žalovaná, v H., v odvolání již ani netvrdil, že nevěděl, že H-ová jest pod opatrovnictvím. Částečným zbavením svéprávnosti nastává obmezení způsobilosti k jednání. Taková osoba rovná se dospělému nezletilci a obdrží podpůrce (§ 4 řádu o zbav. svéprávnosti). Jest tedy oprávněna k jednáním jen v mezích §§ 151 a 246 obč. zák. — že by šlo o tyto případy, nebylo žalobcem v řízení před soudem prvé stolice tvrzeno—, může nabývatí pro sebe práv, avšak závazky může převzítí jen se svolením zákonného zástupce (§ 865 obč. zák.). Jediným zástupcem takové osoby jest tedy po zákonu podpůrce soudem stanovený, jenž, jak žalobce sám připustil, nedal svolení k opravě nábytku. Předpisy o obohacení pojaty byly do zákona z důvodu slušnosti, kde by neposkytnutí žaloby mělo v zápětí bezdůvodné obohacení druhého, tohoto důvodu však není, má-li jich býti použito k opodstatnění nároků neplatných podle výslovných zákonných předpisů. Zákon chrání opatrovance ustanovením, že může převzítí závazek (nejde-li o předpisy §§ 151 a 246 obč. zák.) jen se svolením zákonného zástupce a, prohlašuje-li smlouvu sjednanou bez jeho účasti za neplatnou, nemůže třetí osoba dosáhnouti prostředkem § 1041 obč. zák. toho, čemu má býti zabráněno oněmi předpisy. To by bylo možné jen v tom případě, kdyby šlo o nutnou opravu nábytku, bez níž by ho žalovaná nemohla řádným způsobem užívatí, což soud prvé stolice vyloučil, přesvědčiv se při místním ohledání, že oprava nebyla nutná, čemuž v odvolání bylo odporováno jen tvrzením, že nábytek jistě opravy potřeboval. Takový příklad § 1041 obč. zák., byla-li smlouva uzavřena s osobou, jež je nezpůsobilá samostatně se zavazovatí (§ 865 obč. zák.), uvádí Zeiller na stránce 329 a násl., mluvě o tom, že jí někdo poskytne stravu, byt, šatstvo, aneb jiné zálohy k ukojení jejích potřeb, k jejímu zachování, aneb k užitečným účelům. O takový případ tu však, jak doveděno, nejde.

Čís. 9864.

Nárok z pojistky, uzavřené zůstavitelem ve prospěch třetích osob, nepatří do pozůstalosti, nedožil-li se zůstavitel splatnosti pojistky.

Byly-li podle obsahu pojistky obmyšleny pro případ úmrtí zůstavitelova dvě osoby stejným dílem a uvolnil-li se nárok jedné z nich jejím úmrtím před úmrtím zůstavitele, neodporuje zřejmě zákonu názor, že uvolněný podíl přirostl druhé obmyšlené osobě.

(Rozh. ze dne 26. dubna 1930, R I 58/30.)

Pozůstalostní soud zamítl návrh tří zůstavitelových věřitelů, by byla do pozůstalosti pojata pojistka uzavřená zůstavitelem na 20.000 Kč a splatná 1. června 1942 pro jeho dcery Vlastu a Jarmilu stejným dílem. K rekursu jednoho z věřitelů rekursní soud napadené usnesení potvrdil. Důvody: Pojistka zní pro dcery zůstavitelovy, tedy osoby třetí. Nárok z pojistky na vyplacení pojistného kotví ve smlouvě, nikoliv v právu dědickém, a dospěje k splatnosti teprve 1. června 1942. Zůstavitel neměl nároku na pojistné, není tedy pojistné a nárok na ně součástí zůstavitelova jmění a proto nepatří pojistka do aktiv pozůstalosti. Na tom nic nemění skutečnost, že Jarmila, jedna z obou dcer zůstavitelových, zemřela 6. září 1920, neboť není-li ve smlouvě pojišťovací jiného ustanovení, případně podíl, jehož nenabyla podle § 133, první odstavec, zákona ze dne 23. prosince 1917, čís. 501 ř. zák. její sestře Vlastě. Zůstavitel nedožil se splatnosti pojistky (§ 132 cit. zák.), pročež právem pojistka ta do aktiv jeho pozůstalosti nebyla zařazena.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Jde o souhlasná usnesení nižších soudů a jest proto zkoumati, zda napadené usnesení netrpí některou z vad v § 16 nesp. říz. vytčených, z nichž dovolací stížnost uplatňuje jen zřejmý rozpor se zákonem. Nejvyšší soud, přezkoumav spisy, neshledal, že je napadené usnesení zmatečné nebo ve zřejmém rozporu se spisy neb se zákonem. Vzhledem na stěžovatelovy vývody jest k případným důvodům napadeného usnesení říci ještě toto: Dovolací stížnost napadá usnesení rekursního soudu již jen potud, pokud jím byl vysloven názor, že nepatří do pozůstalosti ani nárok na zaplacení poloviny pojistky čís. 234.340, nýbrž, že obmyšlená dcera zůstavitelova Vlasta má nárok na úplné vyplacení pojistné sumy. Leč ani v tom nemá pravdu. Otázku, jak se utvářila věc, zemřela-li před smrtí zůstavitelovou jedna z obmyšlených dcer, v jejichž prospěch se dal zůstavitel pro případ svého úmrtí pojistiti, řešil rekursní soud s hlediska § 133 první odstavec zák. ze dne 23. prosince 1917, čís. 501 ř. z. Ustanovením tím jest vyloučena účinnost ustanovení § 132 třetí odstavec uved. zák., podle něhož přísluší nárok, nenabyl-li ho obmyšlený, pojistníku, a jeho smysl lze posuzovati podle rozsahu vysloveného v § 560 obč. zák. (aneb, jsou-li všichni dědici povoláni k dědictví všeobecným výrazem, znamenajícím rovné podělení), neboť v obou ustanoveních jde o určení práva přírůstku (srov. Komentář Ehrenzweig k § 133 uved. zák. str. 397). Byly-li tudíž podle obsahu pojistky obmyšlenými pro případ úmrtí zůstavitelova obě jeho dcery Jarmila a Vlasta stejným dílem a uvolnil-li se nárok jedné z nich úmrtím, neodporuje zřejmě zákonu, vyslovil-li rekursní soud, že uvolněný podíl přirostl vzhledem k § 133 první odstavec uved. zák. druhé obmyšlené dceři zůstavitelově Vlastě, ano lze, jak již řečeno, vykládati ustanovení to i v rozsahu, určeném v § 560 obč. zák.